

Na temelju članka 15. stavak 8. i 9. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23), članka 45. Statuta Dječjeg vrtića Markušica Upravno vijeće Dječjeg vrtića Markušica na svojoj 8. sjednici održanoj dana 24. rujna 2024. godine, a po razmatranju Odgojiteljskog vijeća održanog 20. rujna 2024. usvojilo je:

KLASA: 601-05/24-01/03
URBROJ: 2196-18-1/02-24-03

Markušica, 24. rujna 2024. godine.

**KURIKULUM
DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA
ZA RAZDOBLJE
OD PEDAGOŠKE GODINE 2024./2025. DO 2028./2029.**

Ovaj Kurikulum Dječjeg vrtića Markušica stupa na snagu danom donošenja.

v.d. ravnateljica

Petković Brankica

Brankica Petković

Predsjednik Upravnog vijeća

Bojan Bošković

Bojan Bošković

SADRŽAJ:

1. TEMELJNA NAČELA.....	3
2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA.....	4
3. PROGRAMI DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA.....	13
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	25
5. DOKUMENTIRANJE AKTIVNOSTI DJECE.....	35
6. DOKUMENTIRANJE AKTIVNOSTI ODGOJITELJA.....	36
7. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE PROGRAMA.....	37

1. TEMELJNA NAČELA

• NAŠA MISIJA

Suvremena shvaćanja djeteta i organizacija odgojno- obrazovnoga procesa vrtića temelji se na cjelovitom shvaćanju procesa njege, odgoja i učenja djece, koji su međusobno povezani i utkani u svaki segment zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću.

Dijete je: cjelovito biće, istraživač i aktivno stvaratelj znanja, socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom, kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima, aktivni građanin zajednice.

Vrtić je mjesto: cjelovitoga razvoja, odgoja i učenja djeteta, otkrivanja i aktivnog učenja kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije, stvaranja i izražavanja u različitim izražajnim formama, demokratskog življenja, aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta.

Misija dječjeg vrtića Markušica vezana je uz slijedeće vrijednosti:

- ljubav prema djeci i pozivu
- sigurnost
- rast i razvoj
- učenje i poučavanje
- suradnja
- partnerski odnosi

• NAŠA VIZIJA

Vizija dječjeg vrtića Markušica, ono što želimo postići, čine temeljne odrednice, a one su:

- dječji vrtić kao dječja kuća
- dječji vrtić kao zajednica koja uči
- dječji vrtić kao centar izvrsnosti.

Dječji vrtić kao javna ustanova ima sustavni zadatak graditi prostorno, socijalno i materijalno okruženje koje će poticajno djelovati na ukupni dječji rast i razvoj.

Dječji vrtić je zajednica djece i odraslih u kojoj kroz kvalitetu međusobnih odnosa (djece međusobno; djece i odgojitelja; djece, roditelja, odgojitelja; djece, roditelja, odgojitelja i lokalne zajednice), proces učenja i poučavanja, snagom osobnog primjera, izborom primjerenih sadržaja i materijalnih poticaja, vođeni dječjim interesima, potrebama i

mogućnostima, nastojati ćemo razvijati njihovo samopoštovanje, samopouzdanje, stvaralaštvo i samostalnost.

Okruženje vrtića trebalo bi djecu poticati na istraživanje svijeta, svojih mogućnosti i ideja, na otkrivanje drugačijih mogućnosti, drugačijeg gledanja na stvari i život koji ih okružuje i na same sebe.

Dječji vrtić kao centar izvrsnosti najviša je razvojna razina ustanove koju čine:

- funkcionalnost prostora,
- opremljenost suvremenim namještajem, didaktičkim sredstvima i pomagalicama;
- kontinuirana primjena odredbi Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe,
- dnevni raspored aktivnosti koji odgovara potrebama djece i roditelja, a istovremeno omogućuje proces njihove socijalizacije i individualizacije,
- ekipiranost stručno – razvojnog tima,
- sustavno istraživanje vlastite odgojno - obrazovne prakse od samo refleksije do vanjskog vrednovanja odgojno - obrazovnog procesa na razini ustanove,
- cjeloživotnog stručnog usavršavanja odgojitelja i stručnih suradnika kroz mogućnost napredovanja u položajna zvanja (mentor, savjetnik) i specijalizacija za pojedina razvojna područja shodno osobnim interesima i potrebama odgojno – obrazovne prakse,
- različiti oblici programsko - stručnog umrežavanja ustanova s pojedincima, udrugama, organizacijama i institucijama od lokalne zajednice s ciljem podizanja ukupne kvalitete odgojno - obrazovnog rada.

2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA

Kurikulum je izvorno potekao iz starog francuskog glagola *currere* čime ga se može dovesti u vezu sa latinskom osnovom glagola *currens* što simbolički izražava htijenje i hitrost, otvorenost, unutarnju dinamičnost i spremnost na brze promjene. (E. Slunjski)

Kurikulum vrtića je odgojno-obrazovna koncepcija koja se zajednički razvija, tj. sukonstruira i koja korespondira s kvalitetom uvjeta (fizičkog i socijalnog okruženja) za življenje, učenje i odgoj djece u njemu.

Podrazumijeva ukupnost odgojno- obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle.

Kurikulum vrtića oblikuje se u ustanovi s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi.

Kurikulum vrtića podrazumijeva stvaranje organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta, tj. shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića, kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom, kao aktivnoga građanina zajednice te kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

Kurikulum dječjeg vrtića „Sibinj“ temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koji sadrži: polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve u području ranoga i predškolskog odgoja te navedeno predstavlja okosnicu oblikovanja odgojno-obrazovnog procesa i kurikuluma svakog vrtića.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazi od sljedećih dokumenata:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- Priručnik za samo vrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.).

Temeljne postavke *Nove paradigme djetinjstva*:

- Dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštivati.
- Dijete nije objekt u odgojnom procesu, već je socijalni subjekt koji participira, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti život i razvoj.
- Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu.
- Djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju.
- Djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvijek u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (socio konstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

Na tim osnovama Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

- uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...).

Obrazovna dobit:

- radoznalost i inicijativa djeteta,
- kreativnost, stvaralački potencijal djeteta,
- percepcija sebe kao osobe koja može i voli učiti,
- otkrivanje radosti i korisnosti učenja,
- propitivanje vlastitih ideja i teorija (meta kognitivne sposobnosti djeteta),
- stvaranje i zastupanje novih ideja,
- argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja,
- identifikaciju različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu,
- idejnu izradu i vođenje projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja),
- visoku uključenost djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost),
- osvještavanje procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces,
- samo procjena djeteta u području učenja,
- uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija.

Socijalna dobit:

- razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba),
- usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe /zajednice,
- uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima,
- aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija,
- zajedničko (usklađeno) djelovanje djeteta s drugima (djecom i odraslima),
- etičnost, solidarnost i tolerancija djeteta u komunikaciji s drugima,
- mogućnost prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost),
- percepciju sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici,
- odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima.

Ciljevi kurikuluma uključuju razvoj različitih kompetencija djeteta:

- Kompetencije djece su razvojne, a ne statične pa se potiče njihov razvoj i prati

kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno,

- Uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija, čiji se pojavni oblici suptilno pretapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija te se zato kompetencije procjenjuju cjelovito, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline odraslih.

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje - (obrazovna politika Republike Hrvatske prihvatila iz Europske unije)su:

- 1. Komunikacija na materinjem jeziku**
- 2. Komunikacija na stranim jezicima**
- 3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju**
- 4. Digitalna kompetencija**
- 5. Učiti kako učiti**
- 6. Socijalna i građanska kompetencija**
- 7. Inicijativnost i poduzetnost**
- 8. Kulturna svijest i izražavanje.**

Naša vizija kurikuluma vrtića

Naša vizija razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja je u kvalitetnom predškolskom odgojno-obrazovnom programu čiji je cilj potpuni razvoj svakog djeteta; duhovni, moralni, intelektualni, socio-emocionalni i tjelesni, odgajajući mlade ljude aktivnog i kreativnog uma, sa smislom razumijevanja i suosjećanja za druge i hrabrošću da djeluju u skladu sa svojim uvjerenjima. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

Naša vizija odnosi se i na:

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, prilagodljivost mogućnostima, interesima i potrebama djece
- Unapređenje postojećih i uvođenje novih metoda rada s djecom
- Očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija u skladu sa zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim individualnim mogućnostima
- Poticanje demokratskih odnosa s djecom što podrazumijeva poštivanje individualnosti, mogućnost izbora, razvoj samostalnosti i kritičkog mišljenja, poštivanje različitosti

- Stvaranje preduvjeta za kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, temeljenim na novim spoznajama s područja ranog odgoja i obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju
- Sigurnost svakog djeteta te jačanje njegovog samopouzdanja i samopoštovanja
- Pomoć i partnerstvo s roditeljima u brizi za sigurnost i odgoj djeteta
- Usklađeno partnersko djelovanje vrtić-obitelj
- Uključivanje djece i roditelja kao partnera
- Zadovoljstvo roditelja
- Stvaranje poticajnog okruženja opremanjem prostora kreativnim materijalima u cilju slobode izbora djece kroz razne aktivnosti
- Stvaranje materijalno-poticajnog okruženja za rad s djecom s teškoćama u razvoju
- Organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju
- Trajno ulaganje u edukaciju te podizanje kreativnosti i kompetentnosti odgojitelja i stručnih suradnika
- Poticati suradnju i razmjenu iskustava svih sudionika predškolskog odgoja
- Osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djecom i obiteljima
- Razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu.

Planiranje i oblikovanje kurikuluma vrtića

Planiranje kurikuluma temelji se na kvalitetnoj komunikaciji i profesionalnoj suradnji odgojitelja, kao i drugih stručnih radnika vrtića.

Ono uključuje zajedničko promišljanje, realizaciju i evaluaciju odgojno-obrazovnoga procesa, odražavajući uvjerenje da je kvalitetna odgojno-obrazovna praksa kolektivno, a ne individualno postignuće.

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa), koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju.

Oblici dokumentacije su pisane anegdotske bilješke, dnevници, transkripti razgovora različitih subjekata i druge narativne forme, dječji likovni radovi, grafički prikazi, makete te audio i video zapisi, fotografije, slajdovi i dr.

Prikupljena dokumentacija odgojiteljima omogućuje razumijevanje djece i procese njihova odgoja i učenja tj. razinu postignutih kompetencija. Svrha dokumentacije nije dijete

procijeniti u određenim kategorijama niti ga kategorizirati prema općenitim razvojnim razinama, nego ga gledati, slušati i razumjeti, i na tim osnovama podržati proces njegova odgoja i učenja. Dokumentacija omogućuje posredovanje različitih segmenata odgojno-obrazovnoga procesa roditeljima tj. skrbnicima djece. Ona olakšava razumijevanje djeteta i njegova odgoja i obrazovanja pa predstavlja temelj izgradnje partnerstva s roditeljima i doprinos razvoju njihovih roditeljskih kompetencija.

U planiranju i oblikovanju kurikuluma i kurikuluma Predškole naglasak se stavlja na:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta,
- ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnoga odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.),
- prihvaćanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja,
- učenje koje treba biti ne standardan proces, a koji se događa u svrhovitome kontekstu u sklopu kojeg djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema,
- poticanje samoiniciranog učenja djece i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom,
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika odnosno razvijanje predčitačkih i grafo-motoričkih vještina u kontekstualno povezanim situacijama,
- kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti.
- upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina iskorištavanja u svrhu obogaćivanja i produbljivanja njihova učenja,
- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te nesmetano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti,
- razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima,
- razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici,

- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih i sl.),
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima,
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine,
- razvoj socijalnih kompetencija djece osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju privikavanje na izvan obiteljski i institucijski kontekst, potiču kulturu komunikacije, zajedničkog življenja i ophođenja, razvoj socio-emocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, ne nasilno rješavanje sukoba, timski rad-dogovaranje i podjela uloga, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju itd.,
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov život, odgoj i učenje.

Suvremena shvaćanja djeteta i organizacija odgojno-obrazovnoga procesa vrtića temelji se na cjelovitom shvaćanju procesa njege, odgoja i učenja djece, koji su međusobno povezani i utkani u svaki segment zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću.

Dijete je:

- cjelovito biće
- istraživač i aktivno stvaratelj znanja,
- socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom,
- kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima,
- aktivni građanin zajednice.

Vrtić je mjesto:

- cjelovitoga razvoja, odgoja i učenja djeteta,
- otkrivanja i aktivnog učenja,
- kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije,
- stvaranja i izražavanja u različitim izražajnim formama,
- demokratskog življenja, aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta.

Kurikulum vrtića je integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i sukonstruktivistički te sukladno tome je važno:

- poticajno prostorno-materijalno okruženje vrtića,
- poticajno socijalno okruženje vrtića,
- vođenje vrtića i u vrtiću.

KULTURA VRTIĆA

Kultura svakog vrtića je prepoznatljiva u zajedničkim temeljnim postavkama i uvjerenjima odgojitelja, ravnatelja i drugih stručnih radnika vrtića, administrativnog, pomoćnog osoblja i roditelja, a karakteristična je za djelovanje tog vrtića. Prepoznaje se po međusobnim odnosima ljudi, njihovu zajedničkom radu, upravljanju ustanovom, organizacijskom i fizičkom okruženju te stupnju usmjerenosti na kontinuirano učenje i istraživanje odgojno-obrazovne prakse u svrhu njezina unaprjeđenja.

Kultura vrtića uključuje prostorno-materijalno i socijalno okruženje dječjeg vrtića te vođenje vrtića.

Organiziranje prostorno-materijalnog okruženja vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema te omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja. Kvalitetno strukturirani centri aktivnosti potiču grupiranje djece u manje skupine i omogućuju kvalitetne interakcije. Prostorno okruženje dječjeg vrtića treba biti ugodno i što više nalikovati obiteljskom.

Suradnja odgojitelja međusobno te odgojitelja s drugim stručnim radnicima vrtića izravno se odražava na kvalitetu komunikacije i međusobnu suradnju djece koja je potrebna za stjecanje njihovih socijalnih, intelektualnih i drugih iskustava, i izgrađivanje socijalne kompetencije. Važnu dimenziju socijalnog okruženja predstavlja i kvaliteta govorno-komunikacijskog konteksta, jer djeca uče aktivnim sudjelovanjem u bogatome jezično-komunikacijskom kontekstu (okruženju).

Kvalitetnom suživotu djece i odraslih u vrtiću, temeljenom na demokratičnim načelima, međusobnom poštovanju i kvalitetnoj komunikaciji, pridonosi i ravnomjerna distribucija moći u vrtiću. Ona uključuje i kvalitetno vođenje ustanove i kvalitetno vođenje u ustanovi, što zahtjeva voditeljske i menadžerske vještine svih čimbenika (ravnatelj-stručni suradnici-odgojitelji-djeca-roditelji). Distribuirano vođenje temelji se na uvjerenju da svi uključeni u odgojno-obrazovni proces imaju mogućnost doprinosa ostvarivanju zajednički donesene vizije ustanove, u skladu sa svojim sposobnostima, ulogom i/ili trenutnom pozicijom.

3. PROGRAMI DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA

Dječji vrtić Markušica organizacijski čini samo matični vrtić u Markušici, V.S. Karadžića 3a.

Dječji vrtić Markušica radi u petodnevnom radnom tjednu, od ponedjeljka do petka. Radno vrijeme vrtića prilagođeno je potrebama roditelja i djece u dnevnom trajanju od 6,00 do

16,00h.

Tablica 1. Struktura 40 - satne tjedne radne obveze odgojiteljica predškolske djece

Poslovi	Tjedna zaduženja (sati)	Dnevna zaduženja (sati)
	27,5	5,5
Ostali poslovi	10	2
Stanka – pauza	2,5	0,5
UKUPNO:	40	8

Godišnja obaveza za ustanovu za pedagošku godinu:

U situacijama kada odgojno obrazovni rad zahtjeva prisustvo oba odgojitelja u skupini i mimo dnevnog rasporeda smjenskog rada odgojitelja, odgojitelji mogu, u dogovoru s ravnateljicom, produljiti ili skratiti svoj dnevni, neposredni rad s djecom. U vrijeme školskih praznika i u razdoblju kada se zbog bolesti smanji broj djece prisutne u vrtiću, odgojitelji će, ovisno o situaciji, koristiti slobodne dane ili raditi u smjenama, bez zajedničkog rada drugog odgojitelja. Zbog sigurnosti djece, u slučaju eventualnog bolovanja odgojiteljica, ostale odgojiteljice dječjeg vrtića, u dogovoru s ravnateljicom, prema rasporedu, produžuju efektivni rad, do najviše 8 h tjedno po jednoj odgojiteljici. Zbog prirode posla i zahtjeva procesa rada u predškolskoj ustanovi, tijekom pedagoške godine se radno vrijeme, u okviru godišnjeg zaduženja i strukture radnog vremena može preraspodijeliti.

Redoviti programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- Pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- Poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čime odgojno-obrazovni radnici planiraju svoj rad
- Poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja-optimalnog razvoja djeteta
- Poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- Kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad

i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi.

Cilj redovitih programa podrazumijeva stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinosi kvaliteti njegova odrastanja i posredno, kvaliteti njegova obiteljskog života. Osiguravanje takvih uvjeta jamče razvoj sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- Zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- Osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- Stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) te zainteresiran, ne direktan stav odgojitelja
- Usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju.

U okviru svoje djelatnosti Dječji vrtić organizira i provodi:

1.Redoviti program

Redoviti program njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite i prehrane djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima od godine dana do polaska u osnovnu školu.

a) cjelodnevni 10 satni boravak

b) poludnevni 4-6 satni boravak

Program obuhvaća cikluse djetetova života 1. od navršene prve do navršene treće godine 2. od navršene treće godine do polaska u osnovnu školu Nudimo cjelodnevni 10-satni odgojno obrazovni program prateći potrebe roditelja. Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u tzv. jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupine (djeca od 3. do 7. godine). Sve naše odgojne skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

2.Program javnih potreba: program Predškole

Sadržaji programa Predškole provoditi će se u redovnim programima starijih vrtičkih skupina i mješovitih skupina (poludnevni i cjelodnevni program).

Program Predškole biti će organiziran i u obliku Kraćeg programa Predškole ukoliko bude potrebno. Kraći program Predškole organizirati će se u matičnom vrtiću, počinje s radom početkom listopada , a završava krajem svibnja tekuće kalendarske godine te traje ukupno 250 sati, a provodi se dnevnom dinamikom 3 sata neposrednog rada s djecom.

Ovaj program besplatan je za roditelje, a troškove organizacije pokrivaju: Općina Markušica i Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Ciljana skupina kojoj je namijenjen ovaj program su:

- djeca – školski obveznici u godini prije polaska u školu;
- djeca čiji roditelji traže prijevremeni upis u školu;
- djeca s odgodom polaska u školu;
- djeca s teškoćama u razvoju;

Ciljevi kraćeg programa Predškole:

- shvaćati dijete kao cjelovito biće i s tim u svezi poticati i sve aspekte njegovog razvoja;
- omogućiti djetetu istraživačke aktivnosti, individualno stjecanje znanja, vještina i navika u skladu s osobnim potencijalima djeteta;
- razvijati djetetove socijalne vještine, poticati različite oblike kreativnog izričaja i stvaranja u skladu s individualnim potrebama djeteta te uključivati dijete u aktivni društveni život;
- razvijati motoričke, predčitačke i predmatematičke vještine;
- unapređivati odgojno - obrazovni rad s djecom s posebnim potrebama;
- unapređivati odgojno – obrazovni rad s djecom koja imaju odgodu škole na razini ustanove.

Zadaće, sadržaji i aktivnosti u odnosu na dijete

- poticati cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te osigurati primjerene kompetencije djeteta usklađene s njegovim individualnim potrebama;
- birati i primjenjivati različite sadržaje i vrste igara kao oblika aktivnosti;
- primjenjivati različita sredstva i metode u radu koje će pozitivno utjecati na dječji rast i razvoj;
- uočavati odnose među predmetima i pojavama;
- poticati i osnaživati istraživačke interese djeteta za matematičko –logičkim i prirodoslovnim aktivnostima i sadržajima;
- jačati emocionalnu stabilnost djeteta i pomagati razvoju djetetove pozitivne slike o sebi;
- razvijati djetetove socijalne kompetencije;
- omogućiti djetetu aktivno sudjelovanje u kulturnim i društvenim događanjima;
- razvijati djetetove komunikacijske vještine;
- unapređivati grafomotoričke, predčitalačke i predmatematičke vještine ;

- razvijati radne navike;
- poticati slobodu izražavanja;
- obogaćivati dječje iskustvo novim spoznajama;
- podržavati kreativnost i osobne potencijale djeteta (spoznajne, motoričke, umjetničke);
- njegovati vlastitu kulturu i baštinu;
- osvještava važnost obiteljskog i institucionalnog okruženja za život, učenje i odgoj djeteta;
- uključivati djecu u planiranje programa i vrednovanje ostvarenih rezultata;

Zadaci i sadržaji u odnosu na roditelje

- uključivati roditelje u sve aspekte pripreme za školu (organizacija uvodnog roditeljskog sastanka, tematski sastanci tijekom trajanja kraćeg programa Predškole, izbor radnih materijala, izbor obrazovnih sadržaja,...);
- savjetovati i obrazovati roditelje;
- ostvarivati zajednički boravak roditelja i djece u odgojnoj skupini, shodno mogućnostima;
- uključivati roditelje, shodno njihovim mogućnostima, u planiranje i vrednovanje ostvarenih rezultata;

Koraci u izvedbi kraćeg programa Predškole

- poticajno oblikovanje prostorno- materijalnog i socijalnog okruženja;
- popis djece predškolskih obveznika za potrebe kraćeg programa pred škole;
- didaktičko-metodičko i pedagoško-psihološki pristup primjeni određenih pomagala i sredstava u realizaciji sadržaja programa Predškole (npr. radni listovi,...);
 - davanje uputa odgojiteljicama za rad s djecom koja imaju teškoće u grafomotorici, probleme s pažnjom, percepcijom, spoznajom;
- izrada letaka i drugih materijala za roditelje kao oblik podrške u njihovom odgojnom radu s vlastitom djecom;
- suradnja s vanjskim stručnim suradnicima;

Nositelji aktivnosti: ravnatelj, stručna suradnica, odgojiteljice polaznika starijih vrtićkih skupina, voditeljice kraćeg programa Predškole.

Ciljevi uvodnog roditeljskog sastanka:

- pojasniti ciljeve i zadatke kraćeg programa Predškole;
- informirati o organizaciji rada i oblicima naše suradnje tijekom njenog izvođenja;
- ukazati na osnovne sadržaje kojima ćemo se baviti kroz svakodnevni odgojno – obrazovni rad s djecom;

- pozvati na suradnju roditelje s voditeljicama kraćeg programa Predškole kao i suradnju s o stalim zaposlenicima ustanove;

Indikatori uspješnosti realizacije programa Predškole:

rezultati praćenja rada u skupini, analiza odgojnih situacija i postignuća;

- liste praćenja;
- analiza pedagoške dokumentacije voditeljica programa Predškole;
- dječja kreativna ostvarenja;
- foto i video zapisi;
- roditeljske procjene i samoprocjene;

- unutarnja procjena kvalitete u kontekstu vrtića (po pojedinim dijelovima ili cjelini).

PREDŠKOLA- je priprema djece za polazak u školu. Ona je prostor između obiteljskog doma, dječjeg vrtića i osnovne škole, a po značenju nije ni dječji vrtić niti osnovna škola.

Osnovna obilježja programa pripreme djece za polazak u školu su:

- zadovoljavanje dječjih primarnih (bioloških) potreba, koliko je to moguće, u suradnji s roditeljskim domom
- nastojanje da dijete dobije osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti
- pružanje svakom djetetu prigode za samo ostvarivanje i stjecanje povjerenja u sebe, a time i stvaranje pozitivne slike o sebi i o svojim mogućnostima
- praćenjem razvoja djeteta moguće je uočiti posebne potrebe djeteta i s njima usklađivati odgojne postupke.

Predškola polaznicima omogućuje:

- raznovrsne razvojne poticaje
- povoljno ozračje kao ne upitan okvir za djelotvoran pozitivan učinak takvih poticaja
- prepoznavanje i prevencija razvojnih poremećaja.

Uži zadaci Predškole su:

- osposobljavanje za prihvaćanje obveza u koje će se uklopiti i buduće školske obveze
- poticanje spontanog ponašanja i izražavanja posebnih potreba
- otvorenost za prihvaćanje informacija
- otvorenost za učenje u među akciji s drugima
- otvorenost za primanje usmenih i pisanih poruka i ovladavanje sredstvima koja posreduju te poruke.

Osnovno o ustroju Predškole:

Zadaćama i namjeni pred škole trebaju odgovarati:

- prostor i oprema
- pokućstvo (namještaj)
- audio-vizualna sredstva
- sredstva za likovno i govorno-scensko izražavanje djece
- sredstva za glazbeno izražavanje
- sredstva za istraživanje
- razni oblikovani i neoblikovani materijali.

Vrijeme provedbe (trajanje Predškole) uobičajeno je: 250 – 500 sati.

Sudionici provedbe programa Predškole

Ravnatelj ustanove, osim voditeljice, najodgovornija je osoba za osiguranje potrebnih preduvjeta za normalan rad Predškole.

Voditeljica uz sudjelovanje i pomoć ostalih sudionika – suradnika, ostaje temeljnim, neposrednim izvršiteljem i kreatorom izvedbenog programa.

Stručni profil voditelja Predškole treba obuhvaćati:

- a) temeljito poznavanje mogućnosti djece u 6. godini života
- b) temeljito poznavanje programa odnosno svih činjenica važnih za stvaranje dobrog izvedbenog programa
- c) poznavanje i znalački odabir načina i sredstava za koje se zna da će imati najveći učinak u razvojnem poticanju djece
- d) osposobljavanje za uspješnu komunikaciju sa svim dionicima koji mogu doprinijeti uspješnom pripremanju djece za polazak u školu, ponajprije roditeljima polaznika Predškole
- e) sposobnost i otvorenost za prihvaćanje i upoznavanje novih znanstvenih spoznaja koje će promišljeno nastojati ugraditi u djelokrug (program) rada Predškole
- f) razumijevanje potreba, želja, osjećaja, tegoba i mogućih problema svakog djeteta
- g) uspostavljanje suradničkih odnosa s roditeljima polaznika.

Djeca te dobi, polaznici Predškole, sposobna su:

- vladati svojim fiziološkim potrebama
- govorno se izražavati
- vješto se kretati u prostoru i djelovati u njemu
- razlikovati ponašanja koja sredina ocjenjuje kao pozitivna od negativnih
- usvojiti pojmove i generalizirati ih

- logički misliti i zaključivati na temelju poznatih im elemenata
- shvatiti postupke i uzroke nečijeg djelovanja
- usmjeravati pozornost na različite stvari, shodno motivaciji
- shvatiti pojam vremena, ali samo za sadašnjost.

Znakovito je za tu dob i slijedeće:

- razvijen pojam o sebi i svojim mogućnostima
- natjecateljski duh, želja da se u nečemu nadmaši vršnjake
- sakupljanje različitih predmeta.

Za praćenje dječjeg napretka u Predškoli važne su:

- prve informacije od roditelja u prvim susretima
- zapažanja odgojitelja tijekom svakodnevnih aktivnosti
- zapažanja suradnika u realizaciji programa Predškole.

Osnovne obveze predškolaca su:

- PREMA SEBI (zdravlje, vlastiti razvoj, usvajanje higijenskih i radnih navika, pravila o čuvanju zdravlja)
- PREMA DRUGIMA (uljudno ponašanje, pomaganje, suradnja, razumijevanje, uvažavanje, nenasilno rješavanje sukoba,...)
- PREMA OKOLINI.

Zrelost djece za polazak u školu

Zrelost djece za polazak u školu promatra se kroz:

1. FIZIČKU
2. INTELEKTUALNU
3. EMOCIONALNU
4. SOCIJALNU ZRELOST.

1. FIZIČKA ZRELOST

Fizička zrelost djeteta mora dosegnuti određenu razinu da bi ono moglo podnijeti tjelesne i psihičke napore koji ga očekuju u školi.

Fizički zreli smatra se dijete koje zadovoljava stupanj tjelesne razvijenosti s obzirom na kronološku dob (prosječna visina za dječake je 120 cm, a za djevojčice 117 cm; prosječna težina šestogodišnjeg djeteta iznosi oko 20 kg).

2. INTELEKTUALNA ZRELOST

Odgovarajuća intelektualna zrelost podrazumijeva razvijenost opažanja, stabilnost pažnje

(koncentracija), govornu razvijenost, te razvijenost mišljenja i pamćenja.

Šetnja, pranje, odijevanje, pospremanje stana ili SDB i druge prilike omogućavaju da u prirodnoj atmosferi vježbamo opažanje djece. Različite slagalice, domino, konstrukcijske igre bolja su priprema za učenje, čitanje i pisanje nego forsirano učenje slova.

Za učenje vještine čitanja i pisanja važno je vidno i slušno opažanje. Točnost slušanja razvija se i čitanjem ili pričanjem različitih priča i pjesmica, govornim igrama, igrama riječima. Pažnja je bitna funkcija dječje intelektualne zrelosti. Kod šestogodišnje djece prevladava nehota (nenamjerna) pažnja.

To utječe na organizaciju i metode odgojno-obrazovnog rada u školi. Program mora biti zanimljiv, sadržajno i metodički primjeren djeci tog uzrasta (u početku aktivnost treba trajati 25-30 minuta, a kasnije i duže).

Govor je jedan od bitnih uvjeta ljudske komunikacije, prenošenja iskustva, učenja.

Dječji govor može se razviti jedino u socijalnom okruženju. Dijete će govorom izraziti svoje osjećaje, namjere ili zahtjeve, ali isto tako razumjeti tuđi govor.

Za početak školovanja osobito su važne misaone funkcije djeteta.

Mišljenje kod djece koja odlaze u prvi razred još je na tzv. KONKRETNOJ RAZINI (npr. broj 3 su tri prstića, broj 4 su četiri prstića itd.). Sposobnost usvajanja apstrakcije i generalizacije na samom su početku. Djeci je teško odrediti bitne karakteristike pojava u kojima treba odvojiti ono što je nebitno ili manje važno da bi dobili nadređeni pojam.

Intelektualna zrelost za školu podrazumijeva da se dijete u procesu mišljenja već donekle služi osnovnim misaonim operacijama, analizama, sintezom, apstrakcijama i generalizacijom.

3. EMOCIONALNA ZRELOST

Emocije ili osjećaji osobito su važni za socijalni (društveni) život djeteta.

Emocionalna zrelost znači da dijete reagira primjerenom određenju situaciji kao i većina djece njegove dobi.

Djeca počinju racionalno objašnjavati svoje i tuđe ponašanje, a to onda omogućuje i kontrolu tog ponašanja.

Emocionalno nezrelo dijete lako gubi motivaciju za učenje, slabo kontrolira svoje postupke pa i školsku disciplinu teško podnosi.

Emocije olakšavaju djetetu da prepozna sebe i svoje postojanje, dakle pomažu razvijanju svijesti o sebi.

4. SOCIJALNA ZRELOST

Socijalna zrelost najuže je vezana za emocionalnu zrelost. To podrazumijeva da prvoškolac

ima svoj krug prijatelja s kojima se igra i druži i koji ga prihvaćaju kao ravnopravnog partnera, ali isto tako podrazumijeva prilagođavanje na društvene obveze i njihovo što temeljitije ispunjavanje u onoj mjeri u kojoj je to u stanju većina djece te dobi. Važno je usmjeriti dijete da samo vodi brigu o svojim stvarima. Dijete postepeno razvija različite socijalne vještine, kao što je npr. suradnja, popuštanje, iskazivanje vlastitih potreba, stvaranje prijateljstava. Potrebno je kod djece kontinuirano razvijati samopouzdanje i osjećaj vlastite vrijednosti.

Važno je naučiti dijete da poštuje i tolerira različitost među djecom i da u tim različitostima otkriva nečije kvalitete.

Djeci se isto tako mora dopustiti pravo na samoću (što ne znači usamljenost) nego treba poštivati njihovu intimu. Potrebno im je i određeno vrijeme da se prilagode novim situacijama, te da razviju toleranciju na frustraciju. S vremenom će se spontano uključiti u grupu, prihvatiti pravila ponašanja i razviti osjećaj pripadnosti.

Što zapravo trebamo činiti?

- RAZVIJATI POZITIVNE STAVOVE DJETETA PREMA ŠKOLI
- NAUČITI DIJETE NA USPOREĐIVANJE I PROCJENJIVANJE
- SUSTAVNO POTICATI INTERES DJETETA ZA ŠKOLU
- RAZVIJATI RADNE NAVIKE DJETETA U IZVRŠAVANJU OBVEZA
- NA VRIJEME I U DOBROM OZRAČJU IZVRŠITI TEHNIČKE PRIPREME ZA POLAZAK U ŠKOLU, IGRU I UČENJE – IZVRŠAVANJE ŠKOLSKIH OBVEZA.

3.Posebni program:

3.1.Program ranog učenja engleskog jezika

Program koji djecu uvodi u osnove komunikacije na engleskom jeziku. Traje kroz cijelu pedagošku godinu i u njega mogu biti uključena sva djeca koja su napunila četiri godine, a čiji roditelji žele da pohađaju navedeni program..

Usvajanje rječnika i osnova komunikacije na engleskom jeziku kroz igru, ples, pjesmu, pokret, sliku, priču, rimu, kartice sa sličicama, memory igre i slično, kod djece se razvija ljubav prema novom jeziku i uči se na jedan jednostavan i djeci prilagođen način.

Razvijanjem senzibilnosti za strani jezik utječe se na cjelokupni razvoj djeteta, naročito njegove govorne sposobnosti i percepciju. Koristeći različite poznate metode i situacijske pristupe, djeca će se poticati na aktivno učenje engleskog jezika i motivirati na stjecanje novih znanja i vještina, pritom vodeći računa o njihovim razvojnim mogućnostima i potrebama.

Rano učenje stranog engleskog jezika kod djece pomaže razviti pozitivne stavove prema

drugim kulturama i jezicima, kao i polaganju dobrih temelja za kasnije učenje stranih jezika te ima povoljne učinke na intelektualni i cjelokupni razvoj djeteta.

Želja djece i roditelja za ranim učenjem engleskog jezika pokazuje se kao potreba zbog sve veće informatizacije te učenja stranog jezika od prvog razreda osnovne škole. Iz toga proizlazi pojačani interes, a time i potreba za ponudom programa ranog učenja engleskog jezika u skladu s djetetovim bićem kroz spontane igre i aktivnost.

3.2. Sigurnosno-zaštitni i preventivni program

U skladu sa nacionalnim programima i strategijama u RH, uz redovne programe i posebne programe odgojno-obrazovnog rada, u dječjem vrtiću se provodi i sigurnosno zaštitni i preventivni program kao dio Godišnjeg plana i programa rada prema donesenim protokolima postupanja u mogućim rizičnim situacijama.

- Postupci mjere u primjeni za preuzimanje i predaju djeteta u predškolsku ustanovu
- Bijeg djeteta iz ustanove
- Mjere sigurnosti u vrtiću i dvorištu
- Ozljede, bolest djeteta i prva pomoć
- Postupci i mjere nadzora kretanja odraslih osoba u objektu i oko objekta dječjeg vrtića

Sigurnost djece u raznim situacijama

Protokoli

1. Protokol postupanja kod preuzimanja i predaje djeteta roditelju ili drugoj odrasloj osobi
2. Mjere sigurnosti djece u prostorijama vrtića
3. Protokol postupanja i mjere sigurnosti na dvorištu
4. Mjere sigurnosti prilikom provođenja odgojno-obrazovnog rada izvan vrtića (kad je potrebno organizirati prijevoz djece, kad nije potreban prijevoz djece, tijekom odlaska na jednodnevne izlete)
5. Mjere nadzora kretanja osoba u vrtiću
6. Zdravstvena sigurnost djeteta
7. Mjere sigurnosti u prehrani djece
8. Protokoli postupanja u rizičnim situacijama(kod bolesti, epidemije, kronične bolesti, kod povreda, kod izloženosti UV zračenja)
9. Protokol postupanja kada je roditelj u alkoholiziranom ili drugom neprimjerenom stanju
10. Protokol u slučaju bijega iz vrtića
11. Protokol u slučaju razvoda roditelja

12. Protokol kod sumnje na zanemarivanje ili zlostavljanje djeteta
13. U slučaju nasilja među djecom
14. Protokol u slučaju sukoba s roditeljima ili međusobnog sukoba roditelja
15. Protokol u slučaju da roditelj ne dođe u vrtić po dijete
16. Protokol postupanja kada je dijete izvan kontrole emocija i ponašanja
17. Protokol kod prenošenja informacija roditelju
18. Protokol postupanja kod dnevnog odmora djece
19. Protokol kod neovlaštenog ulaska ili provale

3.3. STEM program

Djeci je urođena radoznalost i unutarnja motivacija za upoznavanjem i istraživanjem svijeta koji ih okružuje. Djeca suvremenog doba sve više postaju potrošači ponuđenih sadržaja provodeći velik dio vremena pred ekranima.

Aktivnosti iz STEM područja potiču dječji razvoj, posebno razvoj digitalne i logičko-matematičke kompetencije motivirajući ih na istraživanje, propitivanje, eksperimentiranje i logičko zaključivanje što predstavlja učinkovito usmjeravanje prema zanimanjima 21. stoljeća. Obrazovanje temeljeno na STEM području sve više postaje strateški pravac u obrazovanju Europske unije.

STEM program povezuje koncepte prirodoslovlja, inženjerstva, matematike, tehnologije i umjetnosti. Ovim programom nastoji se zadovoljiti potreba djece za istraživanjem i razvijanjem znanja iz STEM područja. Polazi se od stajališta da su djeca već od rane dobi sposobna savladati brojne koncepte STEM područja koji će im pružiti dobre kognitivne temelje za učenje na višim obrazovnim razinama.

Cilj uvođenja ovog programa je potaknuti djecu da od potrošača postanu inovativni i kreativni, aktivni sudionici vlastitog razvoja i maksimalno iskoriste poticaje kojima su okruženi. Program se usmjerava na razvoj vještine kritičkog mišljenja, kreativnog rješavanja problema i samostalnog donošenja zaključaka o činjenicama svijeta koji ih okružuje. Djecu se potiče i osposobljava za samostalno istraživanje i eksperimentiranje te zastupa učenje metodom pokušaja i pogrešaka. Razvija se njihovo samopouzdanje, mašta, kreativnost i grafomotorika. Upoznaje ih se s temeljnim znanstvenim konceptima, osnovama programiranja, aktualnim tehnologijama današnjice, digitalnom opremom i znanstvenim pokusima.

Stem program namijenjen je djeci u dobi od 4. do 7 godine, a njegovo trajanje predviđeno je kroz cijelu pedagošku godinu.

3.4. Program Mentalne aritmetike

Mentalna aritmetika je drevna znanost koja se razvila u Kini. Odnosi se na izvođenje numeričkih aktivnosti u glavi pomoću aktivacije obje moždane polutke i vizualizacije abakusa. Važnost programa se očituje u povećanju kvocijenta inteligencije, kapaciteta dugoročnog i kratkoročnog pamćenja, unaprjeđenja prostorne orijentacije, rješavanje matematičkih problema, pažnje, vizualizacije, koncentracije, fotografskog pamćenja i brzog procesuiranja velikog broja informacija. Glavno sredstvo za rad je abakus koji predstavlja jedno od najstarijih sprava za računanje, a njegovom vizualizacijom simulacije pokreta se postiže izvanredno brzo računanje i razvoj kognitivnih sposobnosti. Uporabom prstiju potiče se protok informacija prema mozgu. Uporabom abakusa djeca aktiviraju analitičku (lijevu) stranu mozga za rješavanje zadatka te kreativnu (desnu) za vizualizaciju abakusa.

Unutar programa djeca najprije uče osnovne računske operacije zbrajanja i oduzimanja do 10, a kasnije i složenije računske operacije. U program su uključene i Brain Gym i Mindfulness aktivnosti.

Glavni cilj ovog programa je sveobuhvatan razvoj mentalnih sposobnosti pomoću abakusa i mentalnog računanja te korištenje mozga na način koji će mu omogućiti optimalan razvoj.

Specifični ciljevi:

- Vježbanje fotografskog pamćenja kroz mentalno računanje i edukativne igre
- Razvoj vizualizacije i vještine imaginacije kroz zamišljanje mentalnog abakusa
- Razvoj koncentracije i usmjeravanja pažnje
- Razvoj sposobnosti analize, logičkog zaključivanja i rješavanja problema
- Razvoj prostorne orijentacije
- Vježbanje matematičkih sposobnosti
- Razvoj kratkoročnog i dugoročnog pamćenja
- Učenje matematičkih vještina zbrajanja i oduzimanja

Program se provodi za djecu dobi od 4 do 7 godina.

3.5. Program za potencijalno darovitu djecu

Darovitim djetetom predškolske dobi se dakle smatra ono dijete koja iskazuje iznimne potencijale u jednom ili više područja:

- Opće intelektualne sposobnosti
- Specifične školske sposobnosti
- Kreativne ili produktivne sposobnosti
- Sposobnosti vođenja i rukovođenja
- Umjetničke sposobnosti i vještine
- Psihomotorne sposobnosti

U ranoj dobi neka djeca iskazuju potencijalnu darovitost koja pretpostavlja određeni potencijal za ostvarivanje nadprosječnih rezultata. Potencijalno darovita djeca predškolske dobi zadovoljavanjem svojih posebnih odgojno-obrazovnih potreba mogu razviti produktivnu darovitost koja podrazumijeva iznad prosječno razvijene sposobnosti, specifičnu motivaciju za rad kao dio osobina ličnosti i kreativnost. Za zadovoljavanje njihovih potreba od iznimne je važnosti stimulativno okruženje.

Darovita djeca se, ukoliko nisu prepoznata, mogu promatrati kao djeca s problemima u ponašanju i iskazivati neprimjerena ponašanja poput: agresivnosti, frustriranosti, pretjerane osjetljivosti. Često mogu biti izolirana od druge djece zbog teškoća u socijalnom funkcioniranju što može negativno utjecati na razvoj samopoštovanja i samopouzdanja.

Program za potencijalno darovitu djecu usmjeren je na zadovoljavanje njihovih posebnih odgojno-obrazovnih potreba kroz izazovno prostorno-materijalno okruženje, individualizirani način rada i diferencirani sadržaj rada.

Ciljevi programa za potencijalno darovitu djecu:

- Omogućiti međusobnu interakciju darovite djece prema intelektualnoj dobi
- Otkrivanje i poticanje razvoja djetetovih potencijala u svim razvojnim područjima uz poštivanje individualnosti djeteta
- Zadovoljavanje specifičnih odgojno-obrazovnih potreba darovite djece u stimulativnom okruženju
- Proširivanje temeljnih znanja i razvoj različitih vještina
- Poticanje i razvoj različitih kognitivnih sposobnosti
- Proširivanje interesnih sadržaja djece

- Poticanje i razvoj divergentnog mišljenja i kreativnosti
- Prevencije neprimjerenih ponašanja
- Utjecati na formiranje osobnosti i socijalne kompetencije u svakodnevnom okruženju
- Edukacija odgojitelja za rad s potencijalno darovitom djecom

Program omogućuje obogaćeno i prošireno prostorno-materijalnom okruženje s posebno pripremljenim aktivnostima i sadržajima koji odgovaraju stupnju razvoja, potencijalima i sposobnostima, specifičnim interesima djeteta neovisno o redovnom programu za dijete njegove kronološke dobi. Nudi i raznovrsne aktivnosti za razvoj rješavanja problema, verbalnog izražavanja, vještinu bilježenja osjećaja, iskustava i misli, istraživačkih vještina, vještina samoregulacije emocija, dogovaranja i suradnje te vještinu samoprihvatanja i samostvarenja.

U programu za darovitu djecu, djeci se nude zadatci različite složenosti i težine koji se nalaze malo iznad njihovog trenutnog spoznajnog stupnja. Takve zadatke nadarena djeca mogu uspješno riješiti uz ulaganje dodatnog napora, angažiranje više razine misaone procesa i apstrakcija. Djecu se potiče i na kontrolu vlastite uspješnosti i divergentno mišljenje.

Jedan od prednosti ovog programa je i kontakt s vršnjacima prema intelektualnoj dobi. Sudjelovanjem u programu darovita djeca će uzajamno spoznajno poticati, ali i izbjeći osjećaj da su „čudni“ i „drugačiji“ posebno ako u redovnoj odgojno-obrazovnoj skupini kojoj pripadaju nema još darovite djece.

Program za darovitu djecu provodi se za djecu od 3 do 7 godina na temelju suglasnosti roditelje i postupka prepoznavanje i identifikacije. Prije uključivanja u program dijete za svako dijete se provodi postupak prepoznavanja i identifikacije potencijalne darovitosti, specifične razvojne i obrazovne potrebe, sposobnosti i profil interesa.

3.6. Program likovno-scenskog izraza

Likovno i scensko stvaralaštvo važno je za razvoj mnogih znanja i sposobnosti. U ovom programu polazi se od shvaćanja djeteta kao pojedinca s urođenim istraživačkim potencijalom i potencijalom za samostalnim donošenjem odluka. Programom likovno-scenskog izraza potiče se cjelovit razvoj djece predškolske dobi integriranjem umjetničkih područja, aktivnosti i materijala. Kroz aktivno sudjelovanje u likovnom i scenskom izražavanju dijete se razvija u duhovno uravnoteženu osobu koja je otvorena, kreativna, samostalna i samouvjerenjena. Djeca

kroz igru slobodno manipuliraju i istražuju svojstva i mogućnosti ponuđenih materijala i aktivnosti.

U programu likovno-scenskog izraza prevladavaju sljedeće aktivnosti:

- Razgovor u kojima je naglasak na kreativnom razmišljanju i rješavanju problema
- čitanja edukativnih slikovnica, narodnih priča i bajki s moralnim sadržajem
- igrokazi, scenske igre, lutkarske igre, improvizacija, dramatizacija, adaptacija
- Istraživačko-spoznajne aktivnosti
- Likovno izražavanje neoblikovanim i oblikovanim materijalima
- crtačke, kiparske i slikarske tehnike
- Posjeta različitim povijesnim lokalitetima

Ciljevi programa likovno-scenskog izraza su:

- Razvoj koncentracije i usmjeravanja pažnje
- Razvoj fine i grube motorike
- Učenje istraživanjem i rješavanjem problema
- Poticanje mašte, kreativnosti i stvaralaštva
- Razvoj emocija i interesa
- Razvoj sposobnosti vizualne komunikacije: osjetljivost za boje, oblik, teksturu, prostor, ritam, simetriju
- Razvijanje početne osjetljivosti za volumen i prostor, prostorne odnose i orijentaciju u prostoru
- Razvoj pozitivnog odnosa prema radu, inicijativnosti, upornosti, samostalnosti
- Poticanje aktivnog sudjelovanja djece koristeći dramski izraz kao sredstvo izražavanja
- Osposobljavanje za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja
- Razvoj kritičkog mišljenja kroz dramatizaciju te scenske improvizacije i izvedbe
- Svladavanje osnovnih likovnih i lutkarskih elemenata, sredstava, tehnika i materijala

Program se provodi za djecu od 3 do 7 godina.

3.7. Sportski program

Sport je iznimno važan ne samo za fizičko zdravlje, već i psihičko. Zbog rasprostranjenog sjedilačkog načina odraslih i djece sve je više onih s različitim tjelesnim problemima, poput pretilosti, nedovoljno razvijene grube motorike ili narušenog psihičkog zdravlja. Sportskim

programom zadovoljava se biološka potreba djece za kretanjem, održava i unaprjeđuje njihovo zdravlje i njeguje zdrav stil života. Kroz ovaj program kod djece se razvija i inteligencija, samopouzdanje, razvoj radnih navika, disciplina i odnos prema autoritetu. Djecu se potiče na češći boravak na zraku te sudjelovanjem u svim oblicima tjelesnih aktivnosti. Organiziraju se česti boravci u prirodi, zimovanja, ljetovanja.

Unutar sportskog programa djeca se upoznaju s elementima različitih sportova, potiče ih se na sudjelovanje u sportskim događanjima i manifestacija s ciljem produbljivanja interesa za tjelesnu aktivnost kroz zabavne sadržaje i igru. Svakom se djetetu pristupa individualno u svrhu razvoja tjelesnih potencijala svakog pojedinog djeteta.

Ciljevi programa:

- Cjeloviti razvoj djeteta kroz intenzivne sportske aktivnosti i sadržaje
- Razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti
- Razvoj motoričkih znanja i vještina kroz svladavanje osnovnih elemenata različitih sportova
- Razvoj svijesti djeteta o važnosti tjelesne aktivnosti
- Razvoj orijentacije u prostoru i vremenu
- Razvoj samostalnosti kod oblačenja, svlačenja i održavanja vlastite odjeće i obuće
- Razvoj socijalnih vještina: pregovaranje, dogovaranje, poštivanje pravila i autoriteta
- Očuvanje i unaprjeđivanje zdravlja djece

Program se provodi za djecu od 3 do 7 godina.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Planirani odgojno – obrazovni rad odvijati će se kroz 2 mješovite odgojno-obrazovne skupine, od tog jedna jaslička (1-3god.) i jedna vrtićka skupina.

U odgojno - obrazovnom radu usmjereni smo na primjenu Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece i Kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Razvojne zadaće planirat će se na tromjesečnoj bazi poštujući razvojne mogućnosti djece različitih dobnih skupina.

Stručnu podršku pri planiranju i realizaciji pojedinih tema odgojiteljice će imati putem redovnih posjeta odgojnim skupinama ustanove, na tjednim i mjesečnim sastancima gdje se

dogovaraju ciljevi, razvojne zadaće, uvodni poticaji, odgojni sadržaji, organizacija prostora, materijalna sredstva, proces samo-vrednovanja i vrednovanja ostvarenih rezultata, vođenje pedagoške dokumentacije, vođenje projektne dokumentacije koje će biti organizirane na razini pojedinih odgojnih skupina i na razini ustanove, predstavljanje vrtičkih aktivnosti i ostvarenih rezultata na lokalnoj razini i šire (različite smotre, stručni skupovi,...).

Cjelokupni odgojno – obrazovni rad s djecom zasnivati će se na humanističko – razvojnoj koncepciji koja polazi od slijedećih paradigmi:

- dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i uvažavati,
- dijete nije objekt u odgojnom procesu, već je socijalni subjekt koji sudjeluje, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti razvoj i život,
- djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i kulturu,
- djetinjstvo je proces koji je u vezi s određenim prostorom, vremenom i kulturom. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

4.1. Osnovni ciljevi odgojno – obrazovnog rada

Doprinositi cjelovitom razvoju osobnosti djeteta (tjelesnom, psihomotornom, socijalno – emocionalnom razvoju i razvoju ličnosti), spoznajnom razvoju, razvoju govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva, i kvaliteti djetetova življenja u ustanovi;

Poštivati prava djeteta u svim aspektima njegovog života (tjelesni, emocionalni, socijalni, spoznajni, duhovni) te podržavati osnovna prava djece, a ona su vezana uz pravo preživljavanja, razvojna prava, zaštitna prava i prava sudjelovanja;

Sustavno osigurati osobnu, emocionalnu, socijalnu i odgojno-obrazovnu dobrobit djeteta;

Poticati razvoj osam temeljnih kompetencija cjeloživotnog učenja koje je obrazovna politika Republike Hrvatske preuzela iz dokumenata i odredbi Europske unije, a odnose se na:

- komunikaciju na materinskom jeziku;
- komunikaciju na stranim jezicima;
- matematičke kompetencije i osnovne kompetencije iz prirodoslovlja;
- digitalna kompetencija;
- učiti kako učiti;
- socijalna i građanska kompetencija;
- inicijativnost i poduzetnost;
- motoričke i tjelesne kompetencije;

- kulturna svijest i izražavanje.

Provoditi cjelovit odgojno – obrazovni proces utemeljen na vrijednostima koje iz perspektive povijesti, kulture, suvremenih događanja i projekcije budućnosti teže unapređivanju intelektualnih, društvenih i moralnih osobina djeteta.

Vrijednosti na kojima se temelji odgojno – obrazovni proces su: znanje, humanizam, tolerancija, identitet, odgovornost, autonomija i kreativnost,

Sustavno poticati i razvijati roditeljske kompetencije glede odgoja vlastite djece;

Širiti mrežu suradnika koji nam mogu pomoći u podizanju ukupne kvalitete odgojno – obrazovnog rada naše ustanove.

4.2. Planiranje i oblikovanje kurikuluma za redoviti jaslički i predškolski program

U planiranju i oblikovanju kurikuluma naglasak se stavlja na:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta,
- ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnoga odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.),
- prihvaćanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja,
- učenje koje treba biti ne standardizirani proces, a koji se događa u svrhovitom kontekstu u sklopu kojeg djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema,
- poticanje samo iniciranog učenja djece i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom,
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika odnosno razvijanje predčitačkih i grafomotoričkih vještina u kontekstualno povezanim situacijama,
- kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti.
- upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina iskorištavanja u svrhu obogaćivanja i produblivanja njihova učenja,
- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te ne ometano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti,

- razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima,
- razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici,
- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih i sl.),
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima,
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine,
- razvoj socijalnih kompetencija djece osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju privikavanje na izvan obiteljski i institucijski kontekst, potiču kulturu komunikacije, zajedničkog življenja i ophođenja, razvoj socio-emocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, ne nasilno rješavanje sukoba, timski rad-dogovaranje i podjela uloga, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju itd.,
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov život, odgoj i učenje.

4.3. Bitne zadaće i sadržaji

Stvaranje uvjeta za organizaciju i obogaćivanje aktivnosti djece radi kvalitetnog zadovoljavanja dječjih interesa i razvojnih potreba, te radi unapređivanja kvalitete života djece u cjelini:

4.3.1. Tjelesni i psihomotorni razvoj:

- a) poštovati i zadovoljavati individualne potrebe djece - posebice u prilagodbenom razdoblju, izmjeni odmora i aktivnosti, prehrani,...
- b) uvažavati i zadovoljavati različitost dječjih potreba za odmorom- primjereno i prilagođeno korištenje vremena dnevnog odmora,
- c) usavršavati fleksibilno konzumiranje obroka vodeći računa o individualnoj različitosti kod djece pri količini i vrsti konzumiranja hrane, te o usavršavanju samoposluživanja, čistoće, kulture prehrane,
- d) konstantno usavršavati kulturno- higijenske navike- briga o sebi,
- e) djelovati na razvoju i unapređivanju ekološke osjetljivosti djece- briga o okolini,
- f) jačati imunološki sistem i djelovati na očuvanju zdravlja djece (boravak i igre na zraku, tjelesno vježbanje, primjereno odijevanje,...),
- g) djelovati na osiguranju sigurnosti djece uz razvijanje i usavršavanje dječje sposobnosti samozaštite (koordinacija pokreta, manipulativne sposobnosti,...),
- h) njegovati humane odnose i komunikaciju- briga o drugima.

4.3.2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti:

- a) djelovati na razvoju osjećaja sigurnosti i samopouzdanja kod djece (posebice u prilagodbenom razdoblju) upoznavanjem prostora i djece i odraslih, mogućnošću korištenja i mijenjanja prostora (centri aktivnosti i interesa) prema dječjim potrebama, te bogatom ponudom poticaja za aktivnosti djece,
- b) djelovati na razvoju pozitivne slike o sebi kod djece i na razvoju humanih i suradničkih odnosa poštujući dječje želje i interese i uz uvažavanje dječjih individualnosti i različitosti, učenje potrebnih životnih vještina uz samopotvrđivanje na pozitivan, prihvatljiv, zdrav i nerizičan način,
- c) bogatom poticajnom sredinom i raznolikošću sadržaja i aktivnosti zadovoljavati dječju radoznalost i bogatiti dječji doživljajni svijet.

4.3.3. Spoznajni razvoj:

- a) poticati senzibilizaciju osjeta putem otkrivanja osobina, funkcija i odnosa,
- b) podržavati i njegovati prirodnu radoznalost djeteta za vlastitu osobu i sve što ga okružuje,
- c) obogaćivati dječju spoznaju kako živjeti zdrav život,
- d) poticanje konstruktivnog načina rješavanja problema,
- e) razvijati dječju pažnju, koncentraciju i mišljenje uz poticaj na samo otkrivanje i samo učenje rješavanjem djetetu bliskih i dostupnih problema na njima svojstven način,
- f) djelovati na senzibilizaciji djece za narodne običaje i kulturnu baštinu.

4.3.4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo:

- a) djelovanje na usvajanju, sređivanju i obogaćivanju svih oblika komunikacije i izražavanja kod djece bogatstvom prirodnih, društvenih i umjetničkih sadržaja u cilju osobnog unapređenja i unapređenja međuljudskih odnosa,
- b) bogatiti i razvijati dječji govor i govorno stvaralaštvo, sposobnost primanja, razumijevanja i izražavanja poruka,
- c) razvijanje i usavršavanje likovnih sposobnosti djece i likovnog stvaralaštva,
- d) djelovati na poticanju dječjeg slobodnog izražavanja svojih potreba, interesa i impresija preoblikovanjem sredine i korištenjem materijala i poticaja,
- e) zadovoljavati dječji interes za pismenom komunikacijom.
- f) njegovati suradnju i stvaralaštvo.

4.4. Zadaće, sadržaji i aktivnosti u odnosu na djecu

- Osigurati sigurnost djece donošenjem Protokola- Sigurnosno-zaštitni i preventivni program- na razini vrtića;

- Organizirati i provoditi visoku razinu fleksibilnosti odgojno - obrazovnog procesa koji omogućuje prilagodljivost individualnim potrebama i mogućnostima djeteta;
- Pomagati djetetu prevladati teškoće u uspostavljanju novih socio-emocionalnih veza i odnosa u dječjem vrtiću;
- Utjecati na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta poticanjem kvalitetne komunikacije i razvijanja socijalnih odnosa u užoj i široj zajednici;
- Podržavati inicijativu djeteta i njegovu poduzetnost;
- Zadovoljavati individualne potrebe djeteta za hranom, zrakom, kretanjem, igrom, boravkom na otvorenom (u prirodi);
- Poticati inicijativu djeteta za različitim oblicima kretanja kako bi se ravnomjerno razvijale sve mišićne skupine.
- Razvijati sposobnost orijentacije u prostoru, ravnoteže i pravilnog držanja tijela. razvijati sposobnost manipulacije šakom i prstima (gruba i fina motorika);
- Pomagati djetetu razvijati samopoštovanje (pozitivna slika o sebi), samopouzdanje (vjera u vlastite sposobnosti), samostalnost (ono što može učiniti samo neka napravi samo), stvaralaštvo (poticati i razvijati) kroz ponudu različitih materijalnih poticaja, dječje stvaralaštvo kao važan segment inovativnog, poduzetnog i razvojno odgovornog ponašanja u njihovoj kasnijoj životnoj dobi;
- Razvijati komunikacije vještine na materinskom jeziku;
- Živjeti i učiti dječja prava;
- Poticati nenasilne oblike rješavanja sukoba uz poštivanje prava drugih;
- Omogućiti različite oblike opažanja i doživljavanje;
- Obogaćivati redovne programe sadržajima iz kulture, sporta, stranih jezika;
- Omogućiti djeci stjecanje navika vezanih uz sigurnost u prometu;
- Poticati aktivno sudjelovanje djeteta u svim sferama odgojno – obrazovnog procesa u užoj i široj društvenoj zajednici;
- Osmišljavati boravak djece na zraku organizacijom društvenih i sportskih igara kroz detaljno razrađen organizacijski, sadržajni, pedagoško-psihološki, didaktičko-metodički i sigurnosni pristup;
- Poticati razvoj komunikacijskih sustava (neverbalnih, verbalnih, simboličkih);
- Uključivati djecu i roditelje u kreativne programe kroz suradnju s odgojiteljicama, stručnim suradnicima na razini ustanove i vanjskim;
- Stvarati poticajno okruženje u kojemu će djeca moći zadovoljavati individualne opće i posebne potrebe;

- Fleksibilnom organizacijom rada svih zaposlenika u odgojno - obrazovnom procesu, preklapanjem smjena, kvalitetom rasporeda radnog vremena;
- Fleksibilno koristiti postojeći prostor i kreativno ga osmišljavati;
- Ostvarivanjem prava djeteta na kretanje u svim vrstama programa koje organiziramo na razini ustanove
- Vrijeme izvedbe: kontinuirano kroz pedagošku godinu.

4.5. Zadaće, sadržaji i aktivnosti u odnosu na odgojiteljice i ostale zaposlenike

- Obrazovno-savjetodavni rad;
- Jačati svijest o važnosti poštivanja prava djeteta (informiranost, izobrazba, korištenje prostora, sudjelovanje djeteta, prezentiranje primjera dobre prakse, razumijevanje, procjenjivanje, i vrednovanje ostvarenih rezultata,
- Stvarati uvjete za samozaštitu djeteta i čuvanje od potencijalno opasnih uređaja i naprava, dijelova namještaja, igraćaka,....,
- Poticati timski rad odgojiteljica,;
- Stvarati poticajnu radnu atmosferu,
- Razvijati projektni rad s djecom kao oblikom učinkovitog učenja,
- Zajednički timski rad odgojiteljica, stručnih suradnika i volontera u stvaranju poticajno oblikovanog okruženja,
- Promatranje i dokumentiranje dječjih postignuća (razvojna mapa djeteta),
- Poticati i razvijati odgojiteljevu refleksivnu praksu (odgojitelj kao refleksivni praktičar);
- Izrađivati programe za individualni rad s djetetom;
- Vrijeme izvedbe: kontinuirano kroz pedagošku godinu.

4.6. U odnosu na roditelje

- Precizno dogovarati , kvalitetno organizirati i stručno pripremiti sve oblike suradnje s roditeljima s tendencijom njihovog razvijanja od suradnika do partnera u odgojno – obrazovnom procesu,
- Uključivati roditelje u odgojno – obrazovni proces shodno njihovim mogućnostima, potrebama i interesima,
- Poticati preventivnu zdravstvenu zaštitu djeteta / djece,
- Pomagati roditeljima u izboru određenih programa i sudjelovanja u njima (sport, kultura, vjerski odgoj,...),
- Poticati provođenje općih i posebnih mjera za sigurnost djeteta / djece,

- Pratiti i primjenjivati odgovarajuće mjere za sprječavanje svih oblika nasilja u skladu s posebnim programima vrtića, sigurnosnim protokolom i mjerama postupanja u rizičnim situacijama (CAP program – izobrazba odgojiteljica i njegova primjena na razini ustanove),
- Osvješčivati roditelje o pravima djeteta te pravima na izbor vrste i sadržaja aktivnosti,
- Poticati i razvijati sigurnost djeteta u prometu (od kuće do vrtića; od vrtića dok škole,...),
- Omogućiti sudjelovanje roditelja u poticajnom oblikovanju okruženja ustanove,
- Uključivati roditelje u planiranje i evaluaciju cjelovitog odgojno – obrazovnog procesa u dječjem vrtiću,
- Vrijeme izvedbe: kontinuirano kroz pedagošku godinu.

4.7. U odnosu na vanjske institucije

- Širiti suradnju s pojedincima, udrugama, organizacijama i institucijama na lokalnoj i široj razini koji nam svojim znanjem, vještinama i sposobnostima, svojim programima i iskustvom mogu pomoći u podizanju ukupne kvalitete odgojno – obrazovnog rada s djecom,
- Uključivati djecu i roditelje u raznovrsne aktivnosti i međudnose sa društvenom sredinom i ostalim stručnjacima zbog obogaćivanja programa, cjelovitijih doživljaja i konkretnijih spoznaja djeteta / djece,
- Razvijati edukativni i savjetodavni rad prema iskazanim interesima svih subjekata u odgojno obrazovnom procesu,
- Vrednovanje indikatora praćenja uspješnosti ostvarenih rezultata,
- Izrada izvješća i prezentiranje ostvarenih rezultata,
- Razvijati partnerstvo sa širom društvenom zajednicom,
- Planiranje, evaluacija i dokumentiranje zajedničkih aktivnosti.

4.8. Koraci u izvedbi postavljenih zadaća, sadržaja i aktivnosti

- Poticajno uređenje ustanove (SDB i zajedničkih dijelova prostora) ;
- Vrijeme izvedbe: kontinuirano kroz pedagošku godinu.
- Nositelji aktivnosti: ravnatelj, stručni suradnik, odgojitelji, vanjski stručni suradnici-savjetnica za predškolski odgoj podružnice Osijek.

4.9. Indikatori uspješnosti

- rezultati analize namjenski utrošenih materijalnih sredstava,

- kvalitativna analiza pedagoške i projektne dokumentacije po odgojnim skupinama,
- razgovori, ankete, protokoli, fotografije, videozapisi,
- dječja kreativna ostvarenja,
- zadovoljstvo djeteta,
- unutarnja procjena kvalitete u kontekstu vrtića,
- vanjska procjena kvalitete u kontekstu vrtića.

4.10. Kalendar događanja kroz pedagošku godinu – dani koje planiramo obilježiti kroz aktivnosti pojedinih odgojnih skupina vrtića ili na razini ustanove

Rujan

- Mjesec prilagodbe
- Dan policije
- Prvi dan jeseni 23.9.

Listopad

- Međunarodni dan starijih osoba
- Međunarodni dan glazbe
- Dječji tjedan
- Međunarodni dan nenasilja
- Dani kruha
- Jesenske svečanosti
- Svjetski dan hrane
- Dan jabuka
- Svjetski dan štednje.

Studeni

- Svjetski dan izumitelja
- Dan ljubaznosti
- Međunarodni dan tolerancije
- Dan sjećanja na Vukovar
- Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad djecom
- Međunarodni dan dječjih prava.

Prosinac

- Sveti Nikola
- Dan ljudskih prava
- Prvi dan zime

- Advent u Općini Markušica
- Božić u dječjem vrtiću.

Siječanj

- Igre na snijegu
- Svjetski dan smijeha
- Međunarodni dan zagrljaja.

Veljača

- Valentinovo
- Dječji maskenbal (na razini ustanove)
- Međunarodni dan materinjeg jezika
- Tjedan psihologije.

Ožujak

- Dan žena
- Dan očeva
- Međunarodni dan sreće
- Svjetski dan kazališta za djecu i mlade
- Svjetski dan oralnog zdravlja
- Svjetski dan pripovijedanja
- Prvi dan proljeća
- Svjetski dan šuma
- Svjetski dan Down sindroma
- Svjetski dan voda
- Svjetski dan kazališta.

Travanj

- Svjetski dan šale
- Međunarodni dan dječje knjige
- Uskrs u dječjem vrtiću
- Dan planeta Zemlje
- Međunarodni dan plesa.

Svibanj

- Dan vatrogasaca
- Svjetski dan Sunca
- Dan Europe
- Majčin dan

- Dani tehnike
- Međunarodni dan obitelji
- Olimpijski festival dječjih vrtića

Lipanj

- Završne svečanosti polaznika starijih vrtićkih skupina redovnih programa.

4.11. Plan godišnjeg obilaska odgojnih skupina ustanove

Suradnja s odgojiteljicama odgojnih skupina odvija se na dnevnoj i tjednoj razini, shodno potrebama i prilikama odgojno - obrazovne prakse.

Ciljevi posjeta odgojnih skupina ustanove su:

- utvrditi prilagodbu djece na uvjete života i rada po skupinama,
- zdravstveni status djece i njihove prehrambene navike,
- mogući sadržaji zdravstvenog odgoja po pojedinim skupinama,
- organizacija prostora soba dnevnog boravka i zajedničkih prostora u ustanovi,
- uvid u neposredni odgojno - obrazovni rad odgojiteljica s djecom,
- stanje opremljenosti didaktičkim sredstvima i pomagalicama,
- analiza rada s djecom s teškoćama u razvoju uključenim u redovne programe ustanove,
- tjedni i tromjesečni pregled odgojno –obrazovnog rada odgojnih skupina,
- prijedlozi projektnih aktivnosti pojedinih odgojnih skupina,
- uvid u vođenje pedagoške dokumentacije,
- ocjena suradnje sa stručnjacima na razini ustanove,
- praćenje rada studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja tijekom organizacije njihove stručno – pedagoške prakse,
- analiza suradnje s roditeljima,
- analiza suradnje s vanjskim stručnjacima,
- prijedlozi unapređivanja odgojno – obrazovne prakse odgojne skupine ili ustanove.

5. DOKUMENTIRANJE AKTIVNOSTI DJECE

1. Individualni dosje:

- individualna dokumentacija o djeci
- postignuća djece prema vremenu održavanja aktivnosti ili područjima održavanja aktivnosti ili područjima učenja
- foto, audio i video zapisi

2. Radovi djece (individualni i zajednički):

- slike i crteži djece,
- pisani radovi koji se oslanjaju na: simbole (slova i brojeve), improvizirane grafikone i pisma i knjige koje su izradila djeca i sl.
- verbalni izričaji djece: hipoteze, diskusije, pitanja,
- izričaji glazbom,

- izričaji pokretom,
- dramski izričaji,
- konstrukcije i drugi trodimenzionalni radovi djece.

3. Samo refleksija djece:

- dokumentacija djece: različiti individualni i zajednički uradci, prikazi, grafičke reprezentacije, konstrukcije.
- Snimke razgovora, foto i video snimke, plakati i panoji.

4. Narativni oblici.

- Bilješke za: odgajatelje i druge stručne radnike vrtića, djecu, roditelje, profesionalnu zajednicu učenja, izložbe i prezentacije.

5. Opservacije postignuća i sposobnosti djece:

- anegdotske bilješke, foto i video zapisi.

6. DOKUMENTIRANJE AKTIVNOSTI ODGOJITELJA

1. Individualni i grupni dosje

individualna i zajednička dokumentacija o:

- različitim aspektima okruženja i o njihovoj ulozi u oblikovanju kurikuluma
- različitim iskustvima i aktivnostima djece
- različitim socijalnim interakcijama djece
- različitim oblicima suradnje s roditeljima i drugim čimbenicima i sl
- foto i video zapisi, bilješke odgojitelja..

2. Samo refleksije i zajedničke refleksije odgojitelja o:

- kvaliteti odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja u aktivnostima djece,
- kvaliteti različitih aspekata i cjeline odgojno-obrazovnog procesa,
- kvaliteti suradnje s roditeljima,
- kvaliteti suradnje s članovima stručnog tima i drugim čimbenicima i sl.
- Snimke razgovora, foto i video snimke, anegdotske bilješke.

SADRŽAJ MAPE PROFESIONALNOG RAZVOJA

1. PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE

- Profesionalno usavršavanje u dječjem vrtiću- godišnji plan 48h godišnje
- Diplome i potvrđnice sa stručnih usavršavanja
- Plan profesionalnog razvoja

- Objavljene i pročitane publikacije
 - Zabilješke o profesionalnom usavršavanju unutar i izvan dječjeg vrtića
 - Formalne evaluacije od strane savjetnika, mentora, stručnih suradnika i sl.
2. **STRUČNA LITERATURA**
Plan čitanja- popis i kratak sažetak pročitane literature
3. **INDIVIDUALIZACIJA, PLANIRANJE I PROCJENE U RADU S DJECOM**
- Zabilješke o razgovoru s djetetom
 - Refleksije o povratnim informacijama i reakcijama djece
 - Primjeri individualnih planova za djecu
 - Instrumentariji za procjenu i primjer procjena dječjeg napretka, znanja i vještina
 - Primjeri bilježaka iz grupe
 - Povratne informacije i reakcije djece
4. **OKRUŽENJE ZA UČENJE**
- Fotografije grupe ili tlocrt sobe
 - Fotografije ili zabilješke o mijenjanju okruženja i materijala (npr. promjene koje su nastale tijekom nekih projekata i sl.)
5. **SUDJELOVANJE OBITELJI**
- Zabilješke o zajedničkom planiranju i praćenju napretka djeteta
 - Planovi, rasporedi rada i evaluacije s roditeljskih sastanaka
 - Primjerci upitnika, istraživanja i drugih instrumenata koji su korišteni za dobivanje informacija od roditelja
 - Zabilješke o volonterskim aktivnostima roditelja u grupi
6. **STRATEGIJE POUČAVANJA ZA SMISLENO UČENJE**
- Primjeri bilježaka iz grupe
 - Dnevni i tjedni planovi
 - Opisi provedenih aktivnosti
 - Planovi i rezultati projekata
 - Refleksije o strategijama poučavanja i njihovih djelotvornosti u grupi

7. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE PROGRAMA

Parametri kvalitete kurikuluma **DJEČJEG VRTIĆA MARKUŠICA:**

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću
- Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

Načelo fleksibilnosti ostvaruje se uspješno u vrtiću koji je ustrojen i organiziran tako da se:

- omogućuje poštovanje svakog pojedinca u ustanovi
- osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

- otvorena, podupiruća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitu razvoju.
- radnici vrtića kontinuirano komuniciraju s obiteljima kako bi što više saznali o podrijetlu djece i stekli uvid u njihove jake strane, interese i potrebe i u skladu s time prilagodili okruženje ustanove obiteljskoj kulturi djeteta.
- radnici su senzibilizirani za prepoznavanje specifičnih potreba roditelja tj. skrbnika djece te im omogućuju dobivanje odgovora na pitanja koja trenutno opterećuju njihovo roditeljsko funkcioniranje.
- u kvalitetnom organiziranome vrtiću, roditelji, skrbnici djece i članovi obitelji uključuju se u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i socijalni život djece u grupi.

Pretpostavke za uspostavljanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- Kvalitetna suradnja (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava (podsustava)
- kvalitetna suradnja svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju:

- Suradnjom vrtića i škole-podrazumijeva zajedničko djelovanje svih sudionik koje je usmjereno na dijete i njegovu dobrobit, vodeći računa ponajprije o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, a u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece,
- unaprjeđivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih profila u odgojno-obrazovnim ustanovama koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije (cjeloživotno učenje)

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unaprjeđivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara-odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića
- osposobljavanje praktičara-odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne profesionalizma.
- Povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojno-obrazovnu praksu i dijeliti to iskustvo s drugima

(posebice su stručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

v.d. Ravnateljica

Petković Brankica

Brankica Petković

Predsjednik Upravnog vijeća

Bojan Bošković

Bojan Bošković

